

**Пам'ятайте
 про
 Україну!**

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація:
 "Svoboda", 30 Montgomery St.
 Jersey City, N.J. 07302
 Телефони: (201) 434-0237
 (201) 434-0807
 3 Нью-Йорку (212) 227-4125
 УНСоюзу: (201) 451-2200
 3 Нью-Йорку (212) 227-5250
 (212) 227-5251

PIK LXXXV. Ч. 190.

ДЖЕРСІ СІТІ і НЬО ЙОРК. СЕРЕДА, 6-го ВЕРЕСНЯ 1978

ЦЕНТІВ 25 CENTS

JERSEY CITY and NEW YORK.

WEDNESDAY, SEPTEMBER 6, 1978

No. 190. VOL. LXXXV.

ПРОФ. Д-Р БОГДАН ГНАТЮК ЗНОВУ ОЧОЛИВ ЦЕНТРАЛЬНУ УПРАВУ ОДВУ

Проф. д-р Богдан Гнатюк

Лігайтон, Па. (ПС ОДВУ). — Звичайний 34-ий з черги 3-тій Організації Державного Відродження України (ОДВУ), що відбувся тут на власній оселі ім. Олега Ольжича в дні 17-го до 4-го вересня 1978 р., однодушно переобрав проф. д-ра Богдана Гнатюка на голову цієї заслуженої організації на чергову дворічну календню. Разом з проф. д-ром Б. Гнатюком, як головою, до Центральної Управи ОДВУ були також однодушно обрані: д-р Богдан Шебунчак і Павло Дорожницький — заступники голови, Лев Куделя — генеральний секретар, ред Михайло Панасюк — пресовий референт, інж. Роман Шрамченко — організаційний та суспільно-громадський референт, Микола Кавка — культурно-освітній референт, інж. Михайло Беленюк — фінансовий референт, Микола Андрійко — скарбник та інж. Роман Гелетянчик — господарський референт. На вільних членів Центральної Управи були обрані: проф. д-р Петро Стерчо, Максим Скорупський, інж. Богдан Гасюк, Ярослав Стах та Володимир Прохир, а на своєму першому засіданні Центральна Управа додатково ще кооптувала на своїх членів Романа Куделя, Богдана Петріну, Олега Прохирюка і Олега Бак-Бойчука, як також Степана Селешка для опіки над каплицею на Оселі ім. Ольжича.

До Контрольної Комісії були обрані: інж. Михайло Ніч — голова та Василь Марушак, д-р Теодозій Онуфренко, Л. Веремієнко та інж. М. Білий — члени. Організаційний Трибунал: мгр Андрій Покв — голова та мгр Михайло Середович, інж. Варивола, А. Гелетянчик і проф. Юрій Кірюванов — члени.

3-тій ОДВУ, яким керувала Президія в складі: ред. Михайло Панасюк — голова, інж. Володимир Варивола і Василь Камінський — заступники та Лев Куделя, М. Курчак, проф. П. Войтович та Ю. Юрич — секретарі, проходив під знаком відзначення 60-річчя Української Національної Революції та 60-річчя Великих Актів 22-го січня 1918 і 1919-го років, передодня 50-річчя створення та діяльності ОДВУ, 50-річчя Першого Конгресу Українських На-

ціоналістів. 45-річчя комуно-московського голодоморства в Україні, 40-річчя вбивства комуно-московським агентом сл. п. полк. Євгена Коновальця та 40-річчя заїсування Карпатської України держави і 30-ліття публікації ОДВУ "Самостійна Україна".

До Почесної Президії 3-тій були запрошені: о. д-р Роман Мартинюк, інж. Микола Плавюк, інж. Степан Куропас та Володимир Ризик.

Програму доповідь на 3-тій виголосив колишній старшина УПА Максим Скорупський, а Святочне Слово під час 3-тійового бенкету мав ред. Ярослав Гайвас, один з найвидатніших діячів українського націоналістичного руху.

Крім згаданих діячів, до яких за пройдені два роки, в якому відмічено однакові досягнення, як і втрати, дебат над звітами, крім вибору керівних органів на чергові два роки та програмових доповідей, в центрі уваги учасників 3-тій було сучасне положення в Україні та відношення до нього теперішньої американської Адміністрації президента Картера, якому окремою резолюцією висловлено подяку за зміцнення оборони людських і громадських прав.

Відносно актуальних справ українського громадського життя у вільному світі, 3-тій висловив беззаперечну підтримку для СКВУ і УККА, але виявив велику турботу за долю Державного Центру УНР, бо "останні деклярації відповідальних чинників ДЦ УНР зневірили навіть найгарячіших дотеперішніх їх оборонців, які вірили в можливість повного об'єднання всіх українських самостійницьких і громадських прав".

Відносно актуальних справ українського громадського життя у вільному світі, 3-тій висловив беззаперечну підтримку для СКВУ і УККА, але виявив велику турботу за долю Державного Центру УНР, бо "останні деклярації відповідальних чинників ДЦ УНР зневірили навіть найгарячіших дотеперішніх їх оборонців, які вірили в можливість повного об'єднання всіх українських самостійницьких і громадських прав".

ПАПА ІВАН ПАВЛО ФОРМАЛЬНО ВСТУПИВ НА ПРЕСТІЛ СВ. ПЕТРА

Ватикан/Рим. — Четверт мільйона осіб, зібраних на майдані перед базилікою св. Петра, між ними кардинали, патріархи та королі і президенти й інші високі достойники із сотні країн цілого світу, як і приблизно один мільйон осіб у 37-ох країнах на телебаченні були свідками величчю і при цьому скромного церемоніального вступлення на престіл св. Петра 263-го з черги його наслідника, новообраного Папи Івана Павла Першого, минулої неділі, 3-го вересня. Одною із найбільш зворушливих та промовистих сцен цього церемоніалу, показаних на телебаченні, було підступлення до нового Вселенського Архисерія, який сидів на престолі, маестатичної постаті глави Української Помісної Католицької Церкви, її патріарха, Блаженнішого Йосифа, із заявою вірності та відданості Апостольському Престолові.

Папа Іван Павло почав церемоніальну молитовну біля вітаря, поставленому на гробі св. Петра в базиліці. Описав він, зодягнений в золототкані, але скромні ризи, в папській мітрі, замість корони, та з жезлом — символом його духовного архипастирства, йдучи за процесією понад сотні кардиналів, вишій перед базилікою, благословляючи зібраних. На майдані перед базилікою був побудований престіл, відповідні приміщення для князів Церкви, а в перших рядах сиділи королі, князі, президенти та інші високі достойники багатьох країн, між ними віцепрезидент ЗСА Волтер Мондейл з дружиною, який очолював 37-членну американську делегацію. Головою ознакою формального вступлення Папи Івана Павла на Апостольський Престіл було покладення на нього, "Палліум" — стижки з білої вовни та вишитими на ній чорними нитками хрестами, як ознаки архипастирської влади і гідності. В тому часі ватиканський хор співав "Tu es

Петрус" — "Ти єси Петрі". До згаданих уже зворушливих моментів церемоніалу належали заяви вірності і відданості новому Вселенському Архисерію зодягнених в білі шати кардиналів, які в довгому ряді чекали своєї черги. Деякі з них, клякаючи перед Папою, скидали з голови традиційне червоне накриття. Блаженніший Патріарх Йосиф мав на голові свою білу камелавку і був зодягнений в чорну мантію із червоно-золотим обрамуванням. Щонайменше так виглядало на телебаченні, на якому також серед мас присутніх можна було спостерігати кілька синьо-жовтих прапорів. Описав під проводом Папи була відслужена Свята Літургія в латинській мові, а Євангеліє, крім латинської мови, відчитано ще в мовах французькій, англійській і грецькій. Були також молитви в єспанській та німецькій мовах. Під кінець св. Літургії дві сотні священників причащали людей, а Папа запричашав членів своєї родини та паломників з тих місцевостей, де він народився та де душпастирював. Церемонія відбулася після полудня перед заходом сонця, що щедро освітлювало учасників, Раніше, в своїм щотижневим благословенні для зібраних на площі паломників, Папа Іван Павло порівнював себе до Папи Григорія Першого з 7-го сторіччя, цитуючи його слова: "Прошу, подайте мені рятуючий пояс, щоб я не втопився". "Я кажу те саме, не тільки для Папи, але і для світу" — говорив Папа Іван Павло.

Церемонія та зібраних на ньому охороняли тисячі звичайної і надзвичайної поліції та інших сторожів безпеки і публічного ладу і спокою. В повідомленнях згадується тільки про деякі демонстрації та заворушення групи молодих людей, скеровані головню проти аргентинського президента Хорхе Рафаеля Виделя.

МИТРОПОЛИТ НІКОДИМ НАГЛО ПОМЕР ПІД ЧАС РОЗМОВИ З ПАПОЮ

У вівторок, 5-го вересня вранці, як це число "Свободи" мало друкуватися на пресі, радіоіспівні подали з Риму вістку, що цього ж дня у Ватикані під час аудієнції і розмови з новим Папою Іваном Павлом Першим, нагло помер на удар серця 48-літній Митрополит Російської Православної Церкви, Ні-

кодим з Ленінграду. Митрополит Нікодим, другий після Пімена найвищий достойник Російської Православної Церкви в СРСР, перебував від місяця в Римі, очолюючи делегацію цієї Церкви спершу на похоронах Папи Павла VI і тепер на коронації Папи Івана Павла Першого.

Куба звільнить 1.000 політичних в'язнів

Вашингтон. — Агентство ЮПІ інформує, що Куба погодилася звільнити 1.000 політичних в'язнів, противників режиму Кастра, які бажають покинути острів і поселитися в З'єднаних Штатах Америки. Вашингтон погодився розпочати перегляд покинуто 48-тих в'язнів, які виявили бажання перейти до ЗСА; серед них є також ветерани війни проти Кастра і революціонери з часів провідної інвазії на Кубу, як також кубинські дисиденти. Кастрівську "великодушність" дуже обережно розглядають офіційні чинники Адміністрації президента Картера, бо це може бути черговий кубинський підступ. Загально у Вашингтоні вважають, що Кастро бажав наблизитися до ЗСА і пократаати відносини з Вашингтоном, але раніше президент Картер заявляв, що першим кро-

ком до поліпшення відносин Куби із ЗСА є звільнення численних політичних в'язнів, серед яких є також багато американських громадян. Речники Білого Дому заявили, що ЗСА в заміну за "великодушність" Кастра нічого не обіцяють і також не дають гарантії, що усі політичні в'язні одержать право в'їзду до ЗСА. "Американський уряд вітає ініціативу Куби, яка є корисною вказівкою на відтінку людських прав", — заявив речник Державного департаменту Кен Бровн. Речник департаменту справедливості Теренс Адамсон додав, що група службовців Еф-Би-Ай, Державного департаменту та Служби Еміграції і Натуралізації поїде незадовго на Кубу, щоб особисто перевірити 48 аплікантів, які вже внесли прохання на в'їзд до ЗСА.

Декан Колегії Кардиналів, кардинал Перікль Фелічі, закладає на плечі Папи Івана Павла Першого Палліум, що було актом офіційного передавання йому наслідства на престолі св. Петра.

Архископ Яковос зрезигнував, Патріарх резигнації не прийняв

Нью Йорк. — Президент Картер швидко несвідомо і певно нехотучи припинився до поважної кризи у взаємодіях між керівництвом Греко-Православної Церкви Північної і Південної Америки, Архископом Яковосом, та його Святістю Деметріосом Першим, Екуменічним Патріархом цієї Церкви в Константинополі. Згідно з інформаціями, що їх подано в газеті "Ортодокс Обсервер", видаваній Греко-Православною Архидієцезією Північної і Південної Америки, у виданні з 30 серпня, справа виглядає коротко так:

8-го серпня 1978 Архископ Яковос одержав з Білого Дому телефонічне повідомлення, що президент Картер найменував його на члена 5-осової офіційної делегації Білого Дому, що має взяти участь в похоронах Папи Павла VI, прохуючи рівночасно відповіді, чи Архископ Яковос на це погоджується.

Архископ Яковос найменування прийняв, вважаючи це за окреме відзначення Греко-Православної Церкви в ЗСА та її вірних. Після того, Владика Яковос, виконуючи відповідну канонічну процедуру, поінформував про це Патріарха Деметріоса. Уже чергового дня, в середу 9-го серпня, Архископ Яковос одержав від Патріарха Деметріоса телеграму, в якій Патріарх, відкликаючись на рішення Святого Синоду, інформує Владика Яковоса, щоб він "у найліпшому інтересі Матері-Церкви" відмовився від участі в делегації Білого Дому на похоронах Папи Павла VI, і чергового дня одержав з Білого Дому повідомлення, що "на жаль" делегація на похорон Папи Павла вже виїхала до Риму без нього один день раніше, ніж планувалося, але якщо він бажає, то Білий Дім радо включить його в офіційну делегацію ЗСА на коронацію нового Папи.

Нова шпигунська афера потрясла Західною Німеччиною

Бонн, Західна Німеччина. — Агентство ЮПІ інформує, що західнонімецькі парламентаристи були відкликані з відпустки минулого тижня на спеціальну сесію парламенту, щоб розглянути нову шпигунську аферу, яка знову потрясла Західною Німеччиною. Високий урядовець румунської розвідки, який недавно втік на Захід і тепер перебуває під опікою Сі-Ай-Ей, заявив офіційним чинникам західнонімецького уряду, що група комуністичних шпигунів інфільтрувала німецький парламент.

мовився від участі в делегації Білого Дому на похорон Папи Павла VI. У відповідь на це та не погоджуючись з таким рішенням Синоду, Архископ Яковос черговою телеграмою до Патріарха Деметріоса зголосив свою резигнацію з посту Архипастира Греко-Православної Церкви в Америці, згадуючи при цьому, що відкликаний Патріарх на "найліпший інтерес Матері-Церкви" піддає думку, що він, Архископ Яковос, про такий інтерес не дбає, або його не розуміє. У відповідь на цю телеграму, Патріарх Деметріос черговою телеграмою, датованою 14-го серпня, повідомив Архископа Яковоса, що його телеграма 9-го серпня, згідно з канонічною процедурою, не є резигнацією, а тільки виявленням бажання зрезигнувати, чого Патріарх Синоду не прийняв.

У міжчасі Архископ Яковос повідомив Білий Дім "з великим жалем", що він не може взяти запропонованої йому участі в делегації Білого Дому на похорон Папи Павла VI, і чергового дня одержав з Білого Дому повідомлення, що "на жаль" делегація на похорон Папи Павла вже виїхала до Риму без нього один день раніше, ніж планувалося, але якщо він бажає, то Білий Дім радо включить його в офіційну делегацію ЗСА на коронацію нового Папи.

"Ортодокс Обсервер" в заключенні висловлює надію, що на цьому і закінчиться припадковий непорозуміння в Греко-Православній Церкві.

Заповідають черговий собор УАПЦ в Європі з участю Владики Мстислава

Бавнд Брук, Н. Дж. — 3 консисторії Української Православної Церкви в ЗСА інформують, що минулої неділі, 3-го вересня, одразу після відправи Святої Літургії, виїхав до Європи першоріарх цієї Церкви, Блаженніший Митрополит Владика Мстислав. У програмі побуту Владики Мстислава в Європі передбачено очолення ним чергового собору Української Автокефальної Православної Церкви, що має відбутися в Англії, та посвячення в неділю, 24-го вересня, новопрідбаного храму в Лондоні, який визначено на першу українську православну катедру в англійській столиці. До ЗСА Владики Мстислава планує повернутись з кінцем цього місяця.

Блаженніший Владика Митрополит Мстислав

НАТО ПОТРЕБУЄ СКРІПЛЕННЯ — КАЖУТЬ МІЖНАРОДНІ ЗНАВЦІ

Лондон, Англія. — Ройтер інформує, що Північно-Атлантичний Оборонний Союз (НАТО) ще є настільки сильний, що він може відбити кожну атаку військ Варшавського Пакту, але він потребує скріплення, бо комуністичні держави вже почали переважати його на морі і в деяких родах зброї — твердять речники Міжнародного Інституту для стратегічних студій у своєму річному звідомленні. НАТО, до якого входять 15 держав, є такою великою оборонною силою Західної Європи, що його військову силу не можна вже так легко знищити, бо його сили діють в багатьох стратегічних пунктах і їхне знищення вимагало б великих зусиль противника, — говориться у 119-сторінковому звідомленні Інституту. У звідомленні, яке фактично згаданого Інституту назвали "Мілітарним балансом — 1978-79", говориться, що НАТО вже не спроможне контролювати ключові і важливі для оборони Європи морські шляхи, бо советська військова флота настільки зросла, що протиставитись їй НАТО може тільки з допомогою Великої Британії і З'єднаних Штатів Америки.

Інститут, який має свій осідок в Лондоні, був поглинений до життя в 1958 році, коли почалися посилені зброєння і виникла необхідність студіювати проблеми безпеки не тільки Європи, але й цілого світу. Працівники Інституту, який не є державною установою, а діє виключно на приватній базі, це науковці з 50-ох некомуністичних країн.

Якщо йдеться про широкі дані про стратегічне озброєння обох надпотуг, тобто ЗСА і СРСР, то вони мало різняться від минулої річної звідомлення. ЗСА має 2.142 далекобійних ракет з атомовими головками, але вони дуже уліпшені і їхня нішівна сила майже вдвоє збільшилася. Далека розбудова цієї зброї залежатиме від поступу в переговорах про скорочення стратегічної зброї між ЗСА і СРСР. Советський Союз розпоряджає тепер 2.500 стратегічними ракетами і бомбовиками далекого засягу і це число буде радше збільшуватись. Советські атомові головки мають куди більшу нішівну силу від таких же головок ЗСА.

На морях СРСР переважає ЗСА у підводних човнах, на яких знаходяться ракети з атомовими подвійними головками та які спроможні знищити кожну державу. Воєнна флота ЗСА, — говориться у звідомленні Міжнародного Інституту, — все ще являється потужною силою, яку мусять поважати противники.

Окрему увагу дослідники Інституту присвячують Китайській Народній Республіці, яка також розпоряджає невеликою кількістю далекобійних ракет з засягом 3-3.500 миль. Ці ракети, — говориться у звідомленні, — були першими раз випробувані в Китаї в 1976 році. Китай ще не випробував своїх ракет на Індійському океані, але це не значить, що КНР таких ракет не має. Китай має також деяку кількість ракет з меншим засягом, від 1.500 до 1.700 миль.

В Україні поширюють очні травматологічні центри

Київ. — "Радянська Україна" інформує, що республіканський травматологічний і опіковий центр, який був створений на базі Одеського Інституту очних хвороб і тканинної терапії ім. Філатова, поширює творення при очних відділах обласних лікарень травматологічні центри для спеціалізованого лікування при складніших пораненнях і опіках очей хворого чи потерпілого, а при особливих тяжких випадках хворого доставляють прямо в республіканський центр. Крім цієї діяльності,

головний центр опрацює та розробляє методичні рекомендації своїм відділам, передаючи своїм колегам досвід застосування фотолазерної терапії та уміння користуватись ультразвуком та іншими нововведеними методами лікування. Ці центри також стараться ввести в клінічну практику розроблені в Одесі різні способи пересадження рогової оболонки, методи кератопротезування, що часто уможливають повернення зору хворим, які досі трактувалися безнадійними.

Щоб нашому роду не було переводу! На початку нового шкільного року пам'ятайте самі та

СВОБОДА

UKRAINIAN newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07310.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потрібні випадки скорочувати надіслані матеріали, незалежно від того, чи повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — \$30.00, на пів року — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНАОу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07310

Розчарування для наївних

У серпні 1975-го року лідери 35-ох держав, включено до тодішнім президентом ЗСА Джералдом Фордом і совєтським верховодом Леонідом Брежнєвим, підписали в Гельсінкі Декларацію Конференції Європейської Безпеки і Співробітництва. Тепер, три роки після підписання цього "кінцевого акту", багато американських коментаторів і законодавців з "розчаруванням" стверджують, що хоча від підписання цієї Декларації дещо поліпшилася співпраця між Сходом і Заходом в ділянках науки і технології, то комуністичні держави, зокрема Совєтський Союз, дуже мало зробили в справі введення в життя тих постанов, які стосуються пошанування прав людини, вільнішого обміну людьми, ідеями та інформацією, і нарікають, що Москва та її сателіти не звертають надто великої уваги на протести з боку уряду ЗСА та урядів інших країн вільного світу.

Розчарування тих законодавців і коментаторів, що комуністичний блок, а зокрема Совєтський Союз, мало зробив відносно додержання постанов Гельсінської Декларації, шонайменше дивні. Адже ще довго перед підписанням цієї Декларації і зразу після її підписання політичні аналітики перестерігали, що Москва підписує Декларацію тільки тому, що в ній Захід фактично визнає кордоні совєтської імперії, встановлені під час і після Другої світової війни, та що кремлівські верховоди не плінують змінювати свої закордонні і внутрішні політики, погоджуватися на дійсно двобічне роззброєння, на вільніший обмін людьми, ідеями та інформацією, не думають лібералізувати свої диктаторські системи.

І сповнилася пересторога тих аналітиків. В закордонній політиці Москва продовжує "експортувати комунізм" і далі старається поширювати свої впливи на різні обшари. Совєтські "доярники" і кубинські війська, які виконують доручення Кремлю, втручаються у справи різних африканських країн і далі стараються здобути впливи в районі Середземного моря. Москва різнож прикладає всіх зусиль, щоб здобути військову перевагу над державами Північно-Атлантичного Союзу (НАТО), зокрема над Америкою.

Отже фактично доводиться, що підписання Гельсінської Декларації не довело до кращих відносин між Сходом і Заходом, а в дійсності від серпня 1975 року погіршилися ці відносини, бо Москва продовжує вести безперервну імперіалістичну та експансіоністичну політику.

Сповнилася теж передбачення коментаторів, що підписання Брежнєвим Гельсінської Декларації не довело до жадних значних полегш для населення Совєтського Союзу, ані до жадної "лібералізації" совєтського режиму. Хоча деякі західні дипломати та деякі дисиденти у Совєтському Союзі і ті, які опинилися на Заході, твердять, що Гельсінська Декларація спричинилася до того, що Москва тепер "більш вразлива" на заклики із Заходу щодо порушення прав людини в Совєтському Союзі і тому тепер часто старається відбивати ці заклики твердженнями, що уряд ЗСА, мовляв, "втручається у внутрішні справи СССР" і нібито зволікає з підписанням нового договору щодо обмеження стратегічної атомової зброї (САТО II), то ті самі західні дипломати і ті самі дисиденти підкреслюють, що в Совєтському Союзі не наступили жадні ґрунтовні зміни краще на відтінку політичних, національних, релігійних чи загальнолюдських прав. Москва далі жорстоко переслідує інакомислячих, далі обмежує можливість еміграції, далі ізольовує населення проти ідей та інформації зовнішнього світу, хоча Гельсінська Декларація містить постанову про вільний обмін людьми, ідеями та інформацією. У Совєтському Союзі далі ще проходить народобівна русифікаційна політика під знаком "злиття націй", далі безпідставно забороняють дисидентів до в'язниці, концтаборів і закладів для умововорих.

Отже, дивними звучать теперішні нарікання західних коментаторів і законодавців, зокрема американських, що Совєтський Союз не додержується постанов Гельсінської Декларації, бо, як сказано, ще перед її підписанням і зразу після нього аналітики попереджували про це ший світ, вказуючи на історичне віроломство і обманливість Москви. "Розчарувались" Москвою тільки наївні люди.

Папа заповідає активну ролу Церкви в дипломатичному житті

Ватикан. — Ассосієтед Пресс інформують, що Папа Іван Павло І-й зустрівся минулого тижня з закордонними дипломатами, акредитованими у Ватикані, і заявив, що Свята Столиця радо допомагатиме державам знаходити кращу розв'язку великих проблем світу, до яких належать політика дестанту, роззброєння, мир і справедливість тощо. Папа вважає, що ролі Католицької Церкви у світі є особливо важливою, бо вона формує сумління людства, пригадує йому про фундаментальні принципи, на яких опирається цивілізація і дружні взаємини між людьми.

Вживаючи перший раз публічно французьку мову, Святіший Отець знову повторив, як у першому дні свого понтифікату, що він продовжуватиме розпочате діло своїх попередників Івана ХХІІІ і Павла VI в ділянках людських прав і закріплення світового миру. Очевидно, Папа Іван Павло І-й свідомий того, що завдання Церкви відмінні від завдань державних урядів і тому Апостольська Столиця забирає голос більше у гуманітарних справах, а менше у політиці.

Дипломати 51 країни взяли участь у першій зустрічі з новим Папою. Дипломатів по черзі представив Папі декан амбасадорського корпусу Джуліо Антоніо Торез Арріола з Гватемали, після чого Папа виголосив своє звернення до дипломатів. В кінці зустрічі Святіший Отець передав своє благословення країнам, репрезентованим на зустрічі їхніми амбасадорами і всім "людям на землі". В кінці зустрічі він розмовляв приватно з кожним дипломатом.

Агентство пригадує, що до Риму з'їхалися багато голів держав і офіційних представників, серед них віцепрезидент ЗСА Волтер Мондейл, які брали участь у першій Службі Божій, що її відправляв новообраний папа Іван Павло І-й в неділю, 3-го вересня ц.р., на площі св. Петра в Римі.

Панас Феденко

КІНЕЦЬ ІЛЮЗІЙ

У Десяті роковини окупації Чехо-Словаччини

Коли в Празі наставала "політична весна" 1968 року, то нового секретаря компартії Чехо-Словаччини Дубчека широк привітали "людиство тієї країни. Новий уряд, збувшись президентом-сталіністом Новотного, обіцяв громадянам створити "соціалізм з людським обличчям".

Мало хто думав, що вже самий кінець — "соціалізм з людським обличчям" — Москва зустріне як докір ватажкам московського політбюро. Це представляло режим Брежнєва як не людський, звирячий. Однак, свобода преси, радіо, передача і телебачення в Чехо-Словаччині, вільні дискусії і критика попереднього режиму так захопили громадян Чехо-Словаччини, що вони не відчували загрози від комуністичних "братніх" урядів. Де ж таки! Уявити собі, що ці уряди пошлють своє військо в країну, котра 1945 року радісно приймала у себе переможну Червону армію, яка прогнала з Чехо-Словаччини військо Гітлера.

Але в Москві дивилися на події в Чехо-Словаччині з тривогою. Також у Києві Політбюро Компартії України було дуже занепокоєне: радіопередачі з Чехо-Словаччини пильно слухали піддані СССР і "молити на вулиці" — якщо чехам і словакам вільно заводили у себе нові порядки, то це дає право також народам інших країн совєтського блоку шукати "власного шляху до соціалізму".

Наді чехів і словаків, що Москва та її сателіти не будуть мішатися до внутрішніх справ Чехо-Словаччини, мали ґрунт у давньому політичному москвофільстві, в орієнтації на "старшого брата" ще за царського режиму. За Першою світовою війною 1914-1918 рр. у чехів жила мрія, що після проразки Австро-Угорщини буде створене чеське королівство на чолі з монархом із роду Романових.

Політичне москвофільство жило й у комуністичному русі Чехо-Словаччини: після Першої світової війни Комуністична партія тієї країни була найчисленнішою між компартіями Західної Європи. Казав мені якось у розмові соціал-демократ Франтішек Совпек, голова Сенату Чехо-Словачкої Республіки, що комуністи в тій країні не мали б такої популярності, коли б комуністичний рух приходив із Німеччини або Угорщини, а не з Москви, столиці "слов'янської" держави.

Це романтичне "слов'янське" заплігло очі чехам і словакам в 1968 році, вони не бачили небезпеки і просто не уявляли собі, що Брежнєв за солодкими словами —

"ето ваше дело" — готував, разом зі своїми васцями, ніж у спину чехо-словацькій політичній весні.

З приводу десятиліття окупації Чехо-Словаччини "братніми арміями", що сталася 21 серпня 1968 року, на телебаченні вільних країн виступали чеські й словацькі емігранти — діячі Комуністичної партії в час агресії: Млінаржик, Голдштюкер, Пелікан та інші. В своїх заявах вони признають свою наївність, бо сліпо вірили ласкавим словам Брежнєва та інших московських ватажків. Позатим, ці промовці стверджували недостатню твердість, несміливість провідників своєї партії та уряду в переговорах з московськими ватажками: Дубчеком, Черніком, Свободою, вивезени до Москви після окупації Чехо-Словаччини в серпні 1968 року, підписали договір про залишення совєтського війська в Чехо-Словаччині. Тільки Франтішек Крігел (родом із Галичини) відмовився підписати той ганебний документ, продиктований у Москві, котрий можна хіба перекласти на просту мову словами української приповідки: "Прости мене моя мила, що ти мене била".

Під час агресії на Чехо-Словаччину пушено з Москви легенду, мовляв, група чехо-словацьких комуністів просила Брежнєва послати "братнє військо" до Праги та інших міст "рятувати соціалізм" перед небезпечкою фашизму... Минуло десять років, але й досі імена тих "патріотів", що кликали "допомогу" з Москви, нікому невідомі.

Довір'я до добрих намірів, "старшого брата" було в Чехо-Словаччині таке велике, що ніхто не звертав уваги на приготування військових сил совєтського блоку до агресії на Чехо-Словаччину. Не вважали також на маневри армії Варшавського Пакту на території Чехо-Словаччини та на наради ватажків СССР, Польщі, Угорщини, Східної Німеччини та Болгарії.

Дубчек, Свобода та інші вірили, "братніми пошулками", якими наділяли своїх жертв Брежнєв з товариством своїх гостителів у Братиславі напередодні окупації Чехо-Словаччини. Це ненавче сена із Гетсманського Салу. Про Юду, що пошлунком своїм зрадив Ісуса ворагом, написано в Євангелії: "І лобиса, Єгоже предаде". Минуло десять років. В Чехо-Словаччині не чути вільного слова. Там "усе мовчить, бо благоденствує". Шоб задумити всяку опозицію, режим, поставлений з волі Москви, нищить культурні сили країни: кожний незгідний з режимом не знаходить праці, навіть найнижче оплаченої. Його діти не мають доступу до освіти. В Чехо-Словаччині нема нормального забезпечення матеріальних потреб людності. Поширене хабарництво. Зате алкогольних напівків є доволі: це "опіум народу".

Пропади давні ілюзії, пакує політична безнадійність. Люди ховаються в свої приватні буденні справи. Чеський патріот Ян Амос Комєнський, сучасник Б. Хмельницького, писав про "Spes fallaces" після руйни плівків визволення свого краю.

Фальшиві надії пережили чехи і словаки в році 1968.

Михайло Кушнір

МОСКОВСЬКИЙ „ГУМАНІЗМ”

[2]

Читаючи наведені нижче цитати, треба пам'ятати, що слово „соціалізм” вжито в них, як камуфляжне окреслення комунізму.

„Коли підсумувати населення країн, які здійснюючи соціалізм, наздогнали цивілізаційний рівень, зобов'язуючий двадцять століття, з населенням відсталіших або колоніальних країн, які завдяки соціалізму доженуть цей рівень завтра, то маємо три чверті населення всієї земної кулі. Решта, четверта частина, — це мешканці передових капіталістичних країн” (а — 232/1976).

„Охоплення всієї земної кулі соціалістичною ідеологією, як такою, що служить потребам величезної більшості й мобілізує цю більшість — є неминуче” (6—113/1977).

„Правдою є, що країни соціалізму ввійшли в новий період, який шляхом розв'язування скопу урочного нові засоби ідеологічних сил соціалізму” (а — 319/1977).

„Блок соціалістичних країн настільки могутній, що може дозволити собі, турбуватися долею не тільки тих людей, які до нього належать, але також засадничо долею людей, без уваги на те, чи ті люди живуть в краях соціалізму, чи капіталізму” (6 — 14/1977).

„Комунізм сприймає всі історичні й сучасні загальнолюдські культурні цінності” (г — 6/1978).

„Завдання втримати мир вимагає збільшення атракцій сили комунізму в майже одній четвертій частині світу” (в — кн. 2/1978).

„Невже можна, однак не глянати глибше і не ствердити, що теперішня мірова акція комуністичного табору є реалізацією гуманістичного дбання у світовому масштабі за долю кожної людини...” (6 — кн. 2/1978).

„Теперішній стан є початком нового періоду розвитку культурної експансії соціалізму, періоду, який є природним наслідком росту суспільно-господарської потуги соціалістичних суспільств” (г — 5/1977).

„Явище віруючих людей, які будують соціалізм, є передусім характерністичне для соціалістичних країн. Коли, однак, ідеологічний вплив віруючих людей тих країн на інші релігійні суспільності зсумувати з прогресивними течіями в католицизмі і західно-європейському християнстві, то матимемо явище з поважною перспективою суспільного впливу”.

І врешті:

„Відмінність цього типу союзників соціалізму полягає в тому, що розбіжність своєї постави з деякими засадами марксизму-ленізму трактують вони, як внутрішню справу зростаючого соціалістичного світу, і вважають, що їхнім, як

„Успіх соціалістичної держави є завжди успіхом соціалізму. Тому є очевидним, що провідна соціалістична держава може в період природного розвитку ідеологічних сил соціалізму прийняти, в інтересі цілого людства, сміливу й зобов'язуючу лінію міжнародної політики” (а — 72/1977).

„Отже, однією з головних теперішніх цілей радянської політики є боротьба за послаблення можливості агресії шляхом приєднання якнайбільшої кількості буржуазних сил на позиції нейтральності” (в — кн. 3/1975).

Засадничою тезою большевиків у теперішньому періоді є твердження, що перемога комунізму в світі — річ неминуча. На думку Москви це не тільки тому, що „три чверті населення земної кулі” дісталися під вплив комунізму, але й тому, що в решті, отій „одній четвертій частині”, чимраз більше множиться тип симпатиків комунізму.

„Беручи річ практично, — твердять комуністичні теоретики, — в житті кожного думуючого європейця і азіяця dokonується, на основі правдивих чи фальшивих передумов, постійний процес порівнювання комунізму й капіталізму... На жаль, ті симпатичні комунізму ще не рішені, і треба допомогти їм прийняти рішення”.

Тими симпатиками, твердять московські пропагандисти, є „суспільні середовища, які бачать, що майбутнє світу належить до соціалізму, бачать і активно протидіють воєнній агресії, а водночас відкладають момент приєднання до соціалістичного табору... Наприклад, велика частина мислячої французької інтелігенції, чекаючи на соціалізм у своїй країні, вважає, однак, що буде ліпше, коли соціалізм прийде у пізнішій стадії свого історичного розвитку”.

А ось ще про ролі, що її комуністи у теперішній хвості б приділяють християнським Церквам Заходу. Цитату вибираю з книжки Б. П'ясецького, польського католицького режимового прогресиста, — „Ідеологічна динаміка міжнародних подій”:

„Явище віруючих людей, які будують соціалізм, є передусім характерністичне для соціалістичних країн. Коли, однак, ідеологічний вплив віруючих людей тих країн на інші релігійні суспільності зсумувати з прогресивними течіями в католицизмі і західно-європейському християнстві, то матимемо явище з поважною перспективою суспільного впливу”.

І врешті:

„Відмінність цього типу союзників соціалізму полягає в тому, що розбіжність своєї постави з деякими засадами марксизму-ленізму трактують вони, як внутрішню справу зростаючого соціалістичного світу, і вважають, що їхнім, як

Остап Тарнавський

ДОРОГОВКАЗ

(Слово на відзначуванні 15-річчя від смерті Івана Багряного, в залі церкви св. Покрови у Філадельфії, в неділю 27 серпня 1978)

У цей день відзначування п'ятнадцятиліття від смерті Івана Тавловича Багряного хочеться пригадати не ту сумну і жалобну дату, а радше радісну й надійну, бо й сама особистість Івана Павловича — така радісна і животнова — вимагає радше похвального панактиди. Скоро сповниться двадцять років від дати, коли дехто з нас мав нагоду і честь віддати Івану Павловичу тут таки в нашому місті, на головній станції, коли він вперше і — на жаль — востаннє прибув до нас на американську землю. Як сьогодні пригадується його вєвнена хода, його піднята агору голова, з високим розумним чолом і відкритим обличчям, сміливий погляд бистрих очей, що представляли людину розумну, відверту і простолінійну з широким поглядом на життя і людей. Ці прикмети свого характеру Іван Павлович скоро і виявив у своїй діяльності в нашій громаді. Він прибув був тоді на Перший з'їзд українських письменників в еміграції, як один із передових представників української літератури в еміграції. Поява Івана Павловича на цьому першому з'їзді українських письменників, що його зорганізувало Об'єднання Українських Письменників в еміграції „Слово” в Нью-Йорку, мала вирішальне значення і для програми з'їзду і для літературної діяльності письменників на еміграції ввагалі. У своїй промові Іван Павлович точно визначив, що немає окремої еміграційної літератури, але існує один-єдиний український літературний процес, що його творять і письменники в Україні і ті, що в еміграції. Це була не тільки заява, це було основне визначення ролі літератури і ролі українського письменника в творчій українській вільній культурі. Багато з наших колег відчувли вперше це повновартісне, але й одночасно зобов'язуюче визначення, що додавало їм снаги і відваги продовжувати свою літературну діяльність у несприятливих еміграційних обставинах життя.

Заява Івана Багряного на Першому з'їзді українських письменників на еміграції впливала не тільки з його переконання в відповідальності українського письменника перед українською культурою, але й була подиктована політичним розумом, що кермував усією діяльністю цієї передової, непересічної людини — і письменницькою, і публіцистичною, і громадською,

теоретичним, так і практичним суспільним завданням є сприяти перемозі соціалізму, будованого партіями робітничої класи”.

(Далі буде)

Тож тим дорогим конспіратором в сороколіття разом пережитого вєвису в альбом спогадів що незабутню в нашому житті подію.

„Куба єднає молодих...” і дістає гроші

Київський журнал „Україна” інформують, що в столиці Куби — Гавані, 28-го липня, відкрито XI Всесвітній фестиваль молоді і студентів, де з'їхалися понад 20 тисяч юнаків і дівчат, шоб „розповісти про те, як народи світу борються за краще життя, продемонструвати своє прагнення жити в мирі і дружбі”. „Куба єднає молодих”, — далі відновою журналу, вєвпоряд з „посланцями” всіх союзних республік у фестивалі бере також

Розбився совєтський шпигунський літак

Осло, Норвегія. — Пресова служба „ЮПІ” інформують, що совєтський літак-шпигун розбився на норвежській частині Льодовитого океану. Норвежський радіооператор поінформував про острів Голен, розташованому на Шпіцберзькому Архіпелазі, що було знайдено тіла трьох літунів біля цілком

і політичною. Ще далеко до того часу, коли слова простету проти тиранії російсько-большевицької імперії пронеслися у світ, Іван Павлович уже під кінець Другої світової війни палким памфлетом „Чому я не хочу повертатися до СРСР” визначив позицію українського політичного емігранта в боротьбі за повні національні і людські права. У своїй політичній діяльності Іван Павлович підкреслював ту ж саму єдність еміграції з українським народом в боротьбі за повні національні і людські права. І в політичній діяльності він визнавав один процес національного росту і боротьби за незалежність, вважаючи себе громадянином тієї української держави, що її створив і здобув український народ в Українській Народній Республіці. Не даром Іван Багряний був одночасно і заступником голови Об'єднання Українських Письменників в еміграції „Слово” і заступником президента Української Народної Республіки (сповнюючи раніше відповідальні функції заступника голови, а далі голови Української Національної Ради). З тією самою вірою і тим самим переконанням, що існує і може існувати тільки один літературний процес, він вірив, що може і мусить існувати один процес боротьби за державну незалежність. Тому то він вважав свою діяльність на чужині продовженням діяльності, розпочатої в Україні, і постійно жив у повному духовому зв'язку з Україною.

Непересічний письменницький талант Івана Багряного забезпечив йому місце в українській літературі, але й промовистий йому шлях до чужинського читача. Деякі його романи („Тигролови”, „Сад Гетсманський”) були перекладені на світові мови, англійську, французьку, німецьку й інші; роман „Тигролови” став популярною лектурою молоді в багатьох країнах. І в літературі Іван Павлович відбив свій політичний розум і глибокий патріотизм. Ці твори характеризують не тільки мистецтво письменницької майстерності, вони сповнені тим українським духом повновтворчої і життєздатної української людини, що хоче і вміє обстоювати своє право на гідне людське і національне існування, не зважаючи на всі ворожі затії ворогів українського народу на повне його знищення. Твір Івана Багряного „Огненне коло”, що до сьогодні не має відповідного визначення, позначений глибокою турботою письменника про долю українського народу, розбитого ворожим підступом і ворожими політичними маніпуляціями. Громадська відвага і відчуття глибини української національної

(Продовження на стор. 4-й)

БОЙКІВСЬКІ ДІТИ У ЛЬВОВІ

(Авдієнція в Митрополита Андрея)

Це було в перших днях червня 1938-го року. Тоді був я ще молодим учителем у селі Дидьовій, Турчанського повіту, на Бойківщині. В Карпатах стояла тепла соняшна весна.

В таку пору, після двайовної підготовки, вивабрався я з групою одинадцятих школярів на прогулянку до Львова. Хотілося мені показати їм столицю Західної України, з її релігійним, культурним і економічним життям нашого народу.

Увечері прибули ми поїздом на головний двірєць Львова, а звідти відіхали трамвасом на Личаків. Там примістилися ми на стриху гостинного дому емеритованого вчителя, що вчив раніше в моєму родинному селі. Всі діти були одягнені в чистеньку, бойківську народну нощу, з лейбками які ходачками включно. Незвичайний одяг малих бойківчан уже в трамвай звертав на дітей увагу пасажирів. Пройжджаючи українки підступали до них, гуторили з ними, а на прощання обшлюбували їх загоріли сонцем личка.

Наступного дня раненько почалася наша мандрівка по Львові. Спершу поїхали ми в серце українського життя, на Руську вулицю. Там ми оглянули Успенську церкву, відвідали „Провсвіт”, „Дністер”, „Наукове Т-во ім. Шевченка” й його книгарню та редакцію і друкарню „Діла”. Звідси пішли ми познайомитися з видавництвами Івана Тиктора. Всюди вітали нас дуже ввічливо.

Втомлені враннянням, вступили ми до крамнички „Маслосоюзу”. Після ситого і смачного перекуски, яку ми одержали безплатно, поділилися до головної мети нашої прогулянки — на Святоюрську гору.

Оглянувши собор св. Юра, ми постукали в двері палати Слуги Божого, Митрополита Андрея Шептицького. Відкрилися двері й дижурний священник з жалем сповістив нас: „Ексцеленція ще хворі й нікого тепер не

приймають”. На личках дітей з'явилися вирази глибокого розчарування. Вони ж готувалися привітати Князя нашої Церкви від усіх бойківських дітей, поклонитися йому доземно й просити благословення.

Розчаровані невдачею вступили ми до Народної Лічниці. Привітний лікар швидко почав знайомити нас зі шпиталем, як пролунав дзвінок телефону. Лікар підхопив слухальце, вислухав розмову й передав нам радісну вістку: „Ексцеленція довідалася про дітей з Бойківщини й, хоч не дуже, приймуть їх на авдієнцію”. Личка дітей заясніли радістю. Їх мрія сповнилася.

Оживлені успіхом вернулися ми до митрополітичної палати й увійшли в простору ждальню. Через кілька хвилин відкрилися широкі двері до прийомної кімнати. Перед нами з'явився у візочку величезна постать Князя Церкви. Його голубі очі ясніли батьківською усмішкою, а лице — безмежно... добротою. Його права рука піднялася угору й, благословляючи нас, запрошувала підійти ближче.

Тоді діти проказали короткий привіт і заспівали бойківську народну пісню. Потім підходили одинцем до візочка, клякали перед Великим Владикою, цілували його руку й з ним розмовляли. Для кожної дитини мав Митрополит якесь цікаве питання. Кожну дитину благословив своєю ласкавою рукою і обдарував малою іконкою. На закінчення авдієнції діти прочитали разом короткий віршик й заспівали многолітствіє. Відтак подякували за незабутню зустріч і, прийнявши благословення для всіх бойківських дітей, вийшли з палати.

Наступного дня раненько ми вирушили оглядати українські фабрики: „Фортуна нову”, „Елегант”, „Луна” і „Пракін”. Також відвідали ми „Маслосоюз”, „Земельний банк” і „Центросоюз”. Всюди нас радо вітали й щедро обдаровували.

Дирекція Школи Українознавства
Осередку СУМА в Нью Йорку

повідомляє Шановних Батьків, що

НАВЧАННЯ в ШКОЛІ розпочинається СЛУЖБОЮ БОЖОЮ

в суботу, 9 вересня ц. р., о год. 9-й ранку
в церкві св. Юра в Нью Йорку, Н. Й.

• Реєстрація дітей до всіх класів від 1-ої до 12-ї відбувається кожного дня від год. 7-ої вечора, а також щосуботи від год. 9-ої ранку в Канцелярії Осередку СУМА при 136, 2-га Есеню.

• Рівночасно повідомляємо, що приймається дітей до АНГЛОМОВНОЇ КЛАСИ і КЛАСИ ДОШКІЛКИ від 4-ох до 6-ти років.

• Просимо всі класи прийти на год. 8-му ранку до шкільного приміщення в українських строях, щоб організованим порядком взяти участь в Службі Божій.

ДИРЕКЦІЯ ШКОЛИ

Українсько-Американське Футбольне
Товариство, Інк.
122 Друга Авеню, НЬЮ ЙОРК, Н. Й. 10003
П'ятниця, 15-го вересня 1978 року,
година 6-та веч.

ЗВІЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

На порядку нарад: звіти і вибір Ради Директорів, Управи, Контрольної Комісії, Товариського Суду, зміна статуту, біжучі справи.

Якщо в означений годину не явиться приписана статуту кількість членів, то Звичайні Загальні Збори відбуваються годину пізніше, т. є. о годині 7-й веч., в тому самому приміщенні і з тим самим порядком нарад.

Рада Директорів

ОЛЕНА ЗВІЧАЙНА та МИХАЙЛО МЛАКОНИД

ВОРОГ НАРОДУ

ПОВІСТЬ У ДВОХ ТОМАХ
Том перший: Проти Течі. Том другий: Пляжета Рабів.
939 сторінок. Ціна 15.00 дол.
Замовляти: книгарський відділ при „Свободі“, переписуючи чек або поштовий переказ, додуючи 75 центів на кошти переписки.
„Свобода“, 80 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303.

БОФФАЛО і ОКОЛИЦІ!

В неділю, 24 вересня 1978, о год. 2:30 по пол.
в Українсько-Американському
Горожанському Центрі
205 Мілґарі Род, БОФФАЛО, Н. Й.

відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ Окружного Комітету Відділів УНС в БОФФАЛО, Н. Й.

в яких повинні взяти участь члени Окружної Управи та
Урядові і конвенційні Делегати на 29-ту Конвенцію
УНС наступних Відділів:

40, 87, 127, 149, 299, 304, 351, 360 і 363

У Зборах головне участь:

Д-р Іван Фліс, головний президент УНС

До участі в Зборах запрошені також члени УНСОюзу та ширше Громадянство.

РОМАН КОНОТОПСЬКИЙ, голова

МАРІЯ ГАВАВУС ІВАН ГАВРИЛЮК

касір секретар

Українська Католицька Церква Чесного Хреста в Асторії, Н. Й.

владштує

РІЧНИЙ ПІКНІК

в неділю, 10-го вересня 1978 р.оку, о год. 1-й по пол.
в Bohemian Hall and Park, 29-19 24th Ave., Astoria, N.Y.

ЗАБАВА при звуках оркестри „Іскра“

Програма
Смачний буфет

Веселі
і приємної забави
бажас
КОМІТЕТ

ВИГРАШІ:

1. 500.00 (п'ятсот доларів)
2. „Великий кошч радости“
3. Українська вишивана подушка
4. Накривало - афган

ВСТУП:

дорослі — \$3.00

студенти \$1.50

Діти до 12 р. — даром

Парафія св. Архистратига Михаїла в Філадельфії, Па.

владштує

в неділю, 10-го вересня 1978 року

ВЕЛИКИЙ ОСІННІЙ ФЕСТИН

на парафіяльній площі (Свято-Михайлівська Гірка)
1013 Fox Chase Rd.

1-ша год. — БЛАГОДАРСТВЕННИЙ МОЛЕБЕНЬ з Православними Братами.

1:30 по пол. — ПОЧАТОК ФЕСТИНУ.

- Мистецько-розвагову програму, з участю пані ЯЗІЧИНСЬКОЇ, веде ЯРОСЛАВ КЛИМОВСЬКИЙ.
- Спортивні змагання молоді, виграш і несподіванки.
- Смачний буфет в заряді Сестрицтва св. Анни.
- Гарячі й холодні напитки. Вступ вільний. Паркування \$2.00.

ДОХІД НА БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД

ПРОФ. Д-Р БОГДАН ГНАТЮК...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

соборницьких політичних сил власне на базі Державного центру УНР — сказано в з'їздовому повідомленні.

З'їздові ОДВУ надіслали свої архієрейські благословення Митрополиту УПЦ в ЗСА Блаженніший Владика Мстислав, Митрополит УКЦ в ЗСА Пресвященніший Архипіскуп Іосиф Шмондюк і Стеффордський Єпарх УКЦ Пресв. Василь Лостен. Письмові привіти для З'їзду надіслали: голова Проводу Українських Націоналістів д-р Денис Квітковський, Представництво Державного Центру УНР в Америці, СФУЖО, СУА, СУМА та багато інших.

Усні привіти під час З'їздового Бенкету виголосили: заступник президента СКВУ інж. Микола Павлюк, від Централі УККА проф. д-р Петро Стерчо, голова Українського Золотого Хреста д-р Марія Квітковська, заступник головного підприємця Українського Народного Союзу д-р Мирон Куропас, д-р Мирослав Чаповський від УБСоюзу, Михайло Голеш від СУК „Провидіння та інші, а „Слово наведено“ мав один із основоположників ОДВУ та найвідатніших його діячів, інж. Степан Куропас. Господарем Бенкету був проф. д-р Петро Стерчо.

Ред. Ярослав Гайвас у виголошеному під час Бенкету святочному слові провів аналіз української визвольної боротьби за останні 60 років, зупинившись увагою зокрема на вкладі в цю боротьбу сл. п. полк. Євгена Коновальця. Додаток наголосив, що без постійної визвольної боротьби неможливе є визволення, і тому треба напружувати всі сили та зосереджувати всі зусилля, щоб допомогти в цій боротьбі Нескореним в Україні.

Бенкет започаткував молитвою о. д-р Роман Мартинюк, а закінчив молитвою о. митрат Степан Біляк. У повідомленні із З'їзду сказано, що він проходив в атмосфері дружньої діловитості 62 делегатів від 19 Відділів та трьох делегатів, в чому була велика заслуга підприємця З'їзду, ред. Мих. Панасюка.

З'їздові комісії, зокрема Номінаційна, Резолюційна, Фінансово-господарська, Мандатна та Просв. і скарг діляти під головуванням інж. Богдана Гасюка, д-ра Петра Стерча, інж. арх. Василя Нагірняка, Степана Кричука та Володимира Різника.

Одночасно відбулися Загальні Збори Українського Визвольного Фонду — братської організації ОДВУ, — які переобрані на голову д-ра Володимира Михайлова. Також відбулася конференція братнього Українського Золотого Хреста, що радила повних два дні під проводом своєї голови д-р Марії Квітковської.

Полісся — край цілющої продукції

„Тамничюю легендарною країною, що нагадує в мініатюрі Євстоновський парк у штаті Каліфорнія, з безліччю своєрідних географічних явищ, називається чудовий неповторний край відомий вітчизняним дослідникам природи академік А. Тутковський“.

Кажуть гуцули чим радіти

У київському журналі „Україна“, в рубриці „Десята п'ятирічка: земля і люди“, надруковано статтю „Сусідні сонця“. Стаття переплетена піснями „сьогодення“, наприклад: „Віде чабан, веде Венгрия отари до плаю. І трембітою лунає слава над горою: горить Зірка трудовая на горах героя“.

Присмна несподіванка

Саме так можна назвати зустріч із відомою американською письменницею для дітей, Марією Галун Блок, що відбулася за ініціативи 84-го Відділу СУА (Далекий південь Чикаго) 4-го серпня ц. р.

Пані Блок на кілька днів зупинилася в нашій місті й ласкаво запропонувала показати нам прозирки з її подорожі в 1977 році до України та розповісти про свої враження. Звичайно, серпень — це кульмінаційний пункт літньої летаргії, і мало чим можна заманити нашу публіку в такі дні. До того ж це всього-навсього п'ятниця, зовсім не варта енергійних зусиль.

Але ми ще ніколи не бачили Марії Блок, що живе в далекому Денвері; моторні й розумні жіночки 84-го Відділу метнулися туди-сюди, пустили в рух усю можливу агітацію й пропаганду, колесо закрутилося і зустріч відбулася.

У гарній залі Інституту Модерного Мистецтва зібралось шось із двісті осіб різного віку, від дошкільнят до смеритів. Почали вчасно, бо зала була вже повна, а коли стали надходити „пізні Івани“, не вистачило й стільців.

Голова Відділу, пані Людмила Кодельська, привітала дорогого гостя, а Ганна Черніш познайомила з нею присутніх. Марія Галун Блок — це, мабуть, єдина, американська професійна письменниця українського роду. Вона знала із звідомлень нашої преси, особливо тепер, коли журнал „Наше життя“ друкує серіями її повість „Тітка Америка“ в українському перекладі. Досі опубліковано 16 її книжок, з яких чимала частина заторкує українські теми та проблеми. Хоча письменниця народилася в Галичині, вона прибула до Америки чотирнадцятирічною, перша її мова була мова її батьків — українська. Там, де мешкала родина Галуни — у Клівленді та в Еванстоні, поблизу Чикаго, не було тоді таких добрих шкіл українознавства, як тепер, але батьки, як могли навчали свою доньку рідній мові, звичаїв та культури.

Добре виховання лишилось в душі Марії, і вона, навіть проживаючи здебільшого в англосовітній оточенні зберегла українську мову, якою говорить вільно й без акценту. Закінчивши гімназію, пані Марія здобула вищу освіту в Чикагському університеті, де познайомилася і одружилася із своїм професором літератури. Коли народилася донька, пані Марія покинула фахову працю економіста й присвятилась вихованню дитини; а що вона ще з юних літ мала нахил до писання, то почала записувати свої розповіді. Послала дещо до дитячого журналу — і прийняли; далішні спроби привели до появи книжки „Денні Дофери“ у 1946 році, і так Марія Галун Блок стала писати професійно.

Марія Блок знайомила американських юних читачів із нелегким життям української дитини в іншокультурному світі, в якому вона хоче бути „такою, як усі“, і все ж лишиться вірною своєму народові, своїй незламній батьківщині. Якщо говорити про національну свідомість письменниці, можна зауважити, що Марія Галун Блок має почуття більшої важливості. Без жадної прини, сама собі вона взялась за місію введення українських тем в американську літературу, робить те систематично, скромно й безпретенсійно. Це справді велика допомога українській справі, і її працю серед неукраїнського середовища можна порівняти з діяльністю двох інших Марій — Марії Марко Вовчок та улюбленої нашої Марусі Бек.

Остання новина з творчих планів письменниці — вона викінчує свій перший твір для дорослих — роман з часів Ярослава Мудрого. Під час своєї подорожі минулого року, пані Марія обходила пішки вулиці київського Подолу, де відбуватимуться події її твору.

Прозирки, що їх зробили за пані Блок, дуже добрі, чіткі й давали уявлення про деякі зміни в Україні протягом останніх літ. Як звичайно, влада цим разом пильно стежила, щоб туристи фотографували тільки те, що дозволено. Мало не зі слезами пані Марія розповідала, як її не допустили відвідати рідне село Комарну. Помітно пожавлення патріотичного зацікавлення серед населення, що виявляється в культивуванні музеїв (новина — села — музеї під відкритим небом, де домінують пречудові дерев'яні церкви), а також в деякому спротиві до наказів міліції чи зверників. Київ, Одеса, Крим пишуться обновами, але Львів і далі занедбаний, напевно за те, що там найміцніше тримається дух спротиву.

Присутні з великим зацікавленням сприймали виступ нашої гості, задаючи їй безліч запитань. Ще перед початком вечора ми пропонуваємо зачитати нам хоч один уривок із своїх творів, але американська тверезість змусила її відмовитись від цього — бо показав би понад дві години, а запитання й розмови поглинули решту часу. Книжки, що вона привезла з собою, були миттю розкуплені — треба було б більше. Наші люди не тільки самі й хотіли читати, але й мали намір дарувати їх американцям для ознайомлення з українцями.

Шкода було, що задля зручності наша гостя давала пояснення англійською мовою. Нам було б миліше послухати її українською.

А ще прикріше, що, в тон їй, присутні до неї, та й навіть між собою, також говорили по-англійськи. Перед ким вони хотіли „пописатися“? Аж деякі малі зловітно завважили: „Ага, мамо, а ти мені наказуєш говорити по-українськи!“

Чикагівці ще хотіли би побачитися з Марією Галун Блок, і сподіваємось, що така нагода ще трапиться і що ми поговоримо з нашою письменницею нашою спільною рідною мовою.

Ганна Черніш

СОЮЗІВКА ПІД ЧАС СВЯТА...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

Вельгаш, який всього 21 рік, виконала 13 українських арий, композицій і пісень під фортепіановий аккомпанімент проф. Ігора Соневицького і при шестері виповнених залі. В. Гентіш, який рівнож вів конференсь, забавляв гостей сатиричним монологом на актуальну тему дня — тенісові і плавацькі першештва УСЦАК за нагороди УНСОюзу, „Свободи“, „Українського Тижневика“ і Союзики.

В неділю учасери на Союзівку загодили із сусідньою оселі СУМА в Елленвіль, Н. Й., духову оркестра „Трембіта“ з осередку СУМ в Монреалі, яка виконала кілька пісень над басейном оселі для численно зібраних гостей. Всі пісні і композиції аранжує для оркестри Ростислав Куліш, а її диригентом є молодий музиколог Юрій Кульчицький. В перерві з акордеоновим оркестром виступив провідник оркестри Союзівка Алек Худолі. Під час обидвох мистецьких програм maestro Гентіш представив гостей на Союзівку головного підприємця УНСОюзу.

Помилкові адреси

У Повідомленні Комітету Збереження Спащини сл. п. Бориса Мартоса, кол. прем'єра Уряду УНР, трапилася помилка у поданні адреси пропущено рядок. Правильна адреса звучить: Self Reliance Federal Credit Union - 734 Sanford Ave., Newark, N.J. 07106. Acc. 2329. Така помилка трапилася і в

адресі, поданій в надрукованому в „Свободі“ з 17-го серпня („Бандуристи Амбасадори“) повідомлення про ініціативний комітет для створення „Об'єднання бандуристів у вільному світі“. Зацікавлені повинні зголосувати на адресу: Nick Czorny 84-82, 164 th Street, Jamaica, N. Y. 11432.

В ДЕСЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
моєї Невіджукливої ДРУЖИНИ

СВ. П.

МАРІ ШАДИНСЬКОЇ

відбудуться

ПОМИНАЛЬНІ БОГОСЛУЖЕННЯ

- 1) ВІВТОРОК, 12-го ВЕРЕСНЯ ц. р., о 9-й год. ранку, в ЦЕРКВІ-ПАМ'ЯТНИКУ в БАНД БРУКУ, Н. Дж. — ЗАУПОКІЙНА СВ. ЛІТУРГІЯ, а після неї ПАНАХИДА на могили Спокоїли;
- 2) ЧЕТВЕР, 21 ВЕРЕСНЯ ц. р., після Служби Божої в Катедрі СВ. ВОЛОДИМИРА, Північ 5-та вул., ФІЛАДЕЛФІЯ, Па. — ПАНАХИДА;
- 3) НЕДІЛЯ, 24 ВЕРЕСНЯ ц. р., після Служби Божої в Церкві СВ. ПІОКРОВИ, Північ 12-та вулиця в ФІЛАДЕЛФІЯ, Па. — ПАНАХИДА.

Прощу про участь в Богослуженнях і про молитви за спокій її Душі.

о. С. ШАДИНСЬКИЙ — муж

З невимовним жалем ділимося сумною вісткою, що 2-го серпня 1978 р., по тяжкій і довгій недузі, відійшла від нас в далекий Карпатський Україні ДРУЖИНА, СЕСТРА і ТЕТА

бл. п.

АННА МАЗЯ — СІДЕЙ з ЙОСИПЧУКІВ

нар. 16-го листопада 1909 року.

Горем прибіти:

муж — ЮРІЙ

сестри:

ВАСИЛИНА МИКИТИН зі синами та їх Родинами в ЗСА МАРІЯКА брат — МИКОЛА та Рідня в Карпатській Україні

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ БУДУТЬ ВІДПРАВЛЕНІ
БОГОСЛУЖЕННЯ

в ТРЕНТОНІ, Н. Дж. — о. Яр. Федик; в ЛОС АНДЖЕЛЕС, Кал.; в СЛЮТСБЕРГІ, Н. Й. — о. дек. Теодосій Атаманюк та в АЛЛЕНТАВНІ, Па. — о. Вол. Грабець.

бл. п.

Д-р МИРОСЛАВ ОРЛОВСЬКИЙ

активний член і 6. голова нашого Відділу.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Опечалений Дружині і Родині Покійного, складаємо щирі співчуття.

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. о. проф. Івана Попеля
складаю 20.00 дол.
на Патріарший Фонд

Ріджука, Н. Й.

Володимир КУЛЬБА

ПОМИНАЛЬНЕ ВІДЗНАЧЕННЯ 45-річчя ВЕЛИКОГО ГОЛОДУ УКРАЇНИ 1932-33

відбудеться

у Вінніпегу, Канада

в неділю, 17 вересня 1978 р. о год. 8:30 веч.
в Голідей Інн — Залі Комонвелт

ПАНАХИДУ відслужать Митрополити Українських Церков в євсеті Українського Духовенства.

Гість-Промовець: Ген. Петро Григоренко

КОМІТЕТ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

Відділ у Вінніпегу

Управа Відділу Українського Лікарського Товариства в Огайо
зі смутком повідомляє своїх Членів і Українське Громадянство,
що в середу, 30-го серпня 1978 року відійшов від нас у Вічність

Концерт студентів проф. Зої Маркович у Філадельфії

Двадцять дев'ять років проводить успішно свою Музичну Школу — Студію в Америці проф. Зої Маркович. Кожного року відбуваються річні концерти, в яких учні виявляють свої таланти. Програми концертів завжди добайливо опрацьовані і стоять на високому рівні.

Проф. Зої Маркович вдома піаністка-педагог, консультант в американських музичних коледжах, заохочується до кращих педагогів. Вона належить до багатьох американських, музичних об'єднань.

Високо оцінила працю проф. Зої Маркович американська преса — „Льонган Таймс“, в червневому щорічному числі журналу, пишучи, що концерт мав великий успіх.

Метода гри на піаніно, стосована проф. З. Маркович, продовжує методи гри на фортепіані визначеного піаніста композитора Франца Ліста.

„Льонган Таймс“ також відмічає, що проф. З. Маркович є однією з найліпших професорів.

Учні проф. З. Маркович розкидані по цілому світу, продовжують навчання гри на фортепіані... і так, наприклад, Ольга Пендзєвська, талановита піаністка і педагог, закінчила Королівську Консерваторію в Торонто, в Канаді і має свою власну Музичну Студію.

Проф. З. Маркович є членом багатьох українських установ, організатор і мистецький керівник славного зі своїх власних концертів в Америці і Канаді „Соловейки“, автор двох збірників пісень „Співають соловейки“... і доводжаної платівки „Музика З. Маркович“.

Дня 18-го червня у залі Спортивного Т-ва „Трибу“ у Філадельфії, відбувся концерт Музичної Студії проф. Зої Маркович.

Програма складалася з двох частин грати музичні твори композиторів: Моцарта, Шумана, Чайковського, Гріга, Шопена, Ліста, Косенка, Ревуцького, Барвінського, Лисенка, Надененка, Безкоровайного та інші.

У першій точці програми відіграли дует „Коліска Музика“ Бер, Андрій і Кристина Ковановська.

Чергову точку композиції Дублянського, дуже добре виконав Івас Шперналь, що є дошкільним учнем.

Дуже добре грала також талановита Зіна Квітковська, виконуючи „Танок“ Барвінського.

У першій частині концерту брали участь також Юлія Батицка, Євгені Мірон Солтис, Андрій Марія, Іван, Гриць Лукецький, Лана і Наталя Дмитришин, Ярослав Смолий. Усі ці виконавці першої частини грала дуже добре.

Роман Богдан Бачари закінчили першу частину українським дуетом, виконуючи його прекрасно на чотирі руки.

У грі студентів, зокрема треба відмітити гру Романа Лупана, який прекрасно виконав твори Шопена і Ревуцького. Р. Лупан є визначним учнем Студії і цього року він заграв концерт Моцарта в супроводі оркестру.

До перших учнів (иць) належить також Рената Яремів, яка бездоганно виконала „Полонез“ Шопена. Прекрасно музично виконала Моцарта „Фантазію“ Оля Василів. Кристина Квітка добре заграла Ліста „Ракоші“. Христина Ковановська виконала два прелюди Шопена, вона є дуже здібна учениця. До передових учнів належать: Марія Смолий, Роман і Діана Ткач. Вони проходять програму річної науки подвійно.

В концерті взяли ще участь: Світлана Квітка і Андрій Карбівнич, Люба Пришляк і Ліда Батицка. Вони грала також дуже добре.

На закінчення концерту студентів „Темпел“ університету, „Коледж-Мюзик“ Ляур Райбрідж знаменито виконала „Сонат“ Гріга.

Кожна точка була нагороджена яскравими олівками. Програмою вміло проводив п. Володимир Лупан.

Вдячні батьки обдарували проф. Зою Маркович квітами, дякували за творчу працю, побажавши їй і надалі якнайкращих успіхів.

О. проф. Іван Попель

Дві промоції в УВУ

Мюнхен (УВУ) — Складся так, що в літньому семестрі 1978 р. промудилося в УВУ двоє зрілих громадян із скрісталізованим обличчям та відомим серед свого оточення із своєї активності, і відповідно до того обидві промоції були спеціально змистовні.

Першим 24-го липня промудилося на філософському факультеті Михайло Кіндрачук, бакалавр та магістр Саскачеванського університету, доволитий інспектор шкіл (понад десять років) у Саскачевані, на підставі праці „Інститут ім. П. Могили 1916-76 рр“. Його промоція набрала спеціального значення в зв'язку із недавньою промоцією на поч. д-ра УВУ Б. прем'єр-міністра Дж. Діфенбекера, що мала місце саме в (саскачеванському університеті, канцлером якого є Дж. Діфенбекер. Тому що при тому університеті незабаром буде відкритий спеціальний центр студій ім. Дж. Діфенбекера, відкриваються можливість тіснішої співдії УВУ із тим центром і цілим Саскачеванським університетом взагалі. Така співдія була б дуже важливою, якщо жвавити, що при тому університеті діють два наші інститути — ім. П. Могили та Слути Божого Андрея, і було б дуже бажаним, щоб саме УВУ зміг присвятити більше уваги питомцям обидвох інститутів, дбаючи про поглиблення їх українознавчих знань. З другого боку від двох років набирають значення педагогічні курси при УВУ, і у цих курсах повинні обов'язково брати участь ті учителі-українці, які навчають у школах чи

доповняльних курсах українознавчих предметів. З обидвох поглядів завдання саме інс. М. Кіндрачука, як постійного репрезентанта УВУ на тому важливому терені, набирає особливого значення, що при своїх виступах після промоції підкреслили в заключних гратуляційних словах в рівній мірі Ректор, що й промотор проф. д-р Я. Рудницький.

Друга промоція відбулася 11-го серпня, на факультеті права та суспільно-економічних наук. Промудилося проф. Католіцького університету з Буенос Айреса, Михайло Василік, який у цьому університеті викладає із 1964 р. політичну економію, ставши 1967 р. завідувачем катедри „Економіки Східної Європи“ та „Економіки Аргентини“. У 1972 р. М. Василік отримав покликання на надзвич. професора, а одночасно є він головою філії Українського Католицького Університету у Аргентині. Промоція відбулася на підставі праці „Українці в Аргентині“. Варто відзначити, що після промоції мав новий доктор прилюдно доповідь для мюнхенської громади н. т. „Українці в Аргентині та проблеми суспільної інтеграції“. Доповідь була ілюстрована двома дуже цікавими фільмами і втішалася дуже великим зацікавленням аудиторії. Д-р Василік, активний пластовий діяч та виховник, буде природним зв'язковим УВУ для Аргентини, як перший доктор УВУ із цієї країни. Рецензентами праці були проф. д-р В. Кубійович та проф. д-р Б. Кордюк.

Вступайте в члени УНСОЮЗУ!

Увага! Увага!
Торонто і околиця — Канада!
В понеділок, 18-го вересня 1978 року,
о год. 7:00 веч.
в залі парохії Пресв. Євхаристії
при 515 Broadview Avenue
в Торонті, Канада
відбудуться

РІЧНІ ЗБОРИ

Окружного Комітету Відділів УНС
ТОРОНТОНСЬКОЇ ОКРУГИ
ПОРЯДОК НАРАД:

1. Відкриття.
2. Вибір президії зборів.
3. Звіти уступаючої Управи.
4. Звіти Контрольної Комісії.
5. Вибір нової Управи.
6. План праці на будуче.
7. Слово головного передсідника УНСОЮЗУ Д-ра ІВАНА ФЛИСА та членів Екзекутиви присутніх на Зборах.

До участі в Зборах запрошуються представники усіх Відділів Округу, а саме: голів, секретарів, касирів, членів Контрольної Комісії і делегатів останньої Конвенції. Також до участі в нарадах запрошуються члени УНСОЮЗУ міста Торонто і околиці.

В Зборах візьмуть участь:
Д-р Іван Фліс, головний передсідник УНСОЮЗУ
Сен. Павло Юзик, головний директор для Канади
Василь Дідюк, головний радник
ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:
Богдан Зорич, голова
Василь Сідляр, секретар
Семен Левчицький, організ. референт
Яків Бурій, касир

ВАША КНИЖКА ШУКАЄ ВАС
КОБЗАР — Повна збірка поезій Тараса Шевченка під ред. Василя Сімовича. Вид. КУК — Канада \$12.00
ІСТОРІЯ УКРАЇНИ — Микола Аркас 10.00
ГЕОГРАФІЯ УКРАЇНИ — Проф. М. Дальницький 2.50
ІСТОРІЯ УКР. ЛІТЕРАТУРИ — 3 томи — Вол. Радикевич 9.00
УКРАЇНСЬКІ КУПЦІ І ПРОМИСЛОВЦІ в Західній Україні в рр. 1920-1945. Інж. Вол. Нес-торевич 15.00
УКРАЇНЦІ В ГЕНЕРАЛЬНІЙ ГУБЕРНІ — Вол. Кубійович \$10.00
ЛВІВСЬКЕ БРАТСТВО — С. Загачевський 5.00
УКРАЇНСЬКЕ ЮНАЦТВО в вірі Другої світ. війни — Зенон Зелений 3.00
ПІЛКОЮ КРОВ'Ю — Микола М. Палій 3.00
З ВІЙСЬКОВОГО ГНІЗДА — Тетяна Михайлівська-Цимбал 3.00
ОКАЯНІ РОКИ — Григорій Костюк 6.00
З НОВОГІВНІЙСЬКИХ ВРАЖЕНЬ — Дмитро Чуб 3.50
ЄВШАН — Лариса Мурович 2.50
ПОНЕРО СВЯТОЇ ЗЕМЛІ — Лариса Мурович 2.50
МЕЧАРІЯ — Іван Білик 10.00

Маємо багато інших книжок, зокрема великий вибір дитячої літератури. Каталог і наш Бюлетень висилася безплатно. Пересилку книжок оплачуємо самі. Книгарня 25-30 проц. опусту. Замовлення враз з належністю слати на адресу:
UKRAINSKA KNYHARNIA
4340 Bernice, Warren, Mich. 48091. U.S.A.

Дружина копаного м'яча ОДУМ-у „Динамо“ виграв чемпіонат в Міннесоті

Міннеаполіс, (а.п.) — Філія ОДУМУ в Міннесоті вже віддавна проводить різноманітну діяльність у виконанні та агітації української молоді, як: наприклад, бальні, виступи на національних сходах, лектарський клуб, круглі столи, гуртки юного ОДУМУ при парафії св. Михайла в Міннеаполісі та при парафії св. Володимира і Ольги в Сейнт Полі, семінар українознавства, переповнені молоддю та зокрема популярні щорічні літні табори та багато, багато інших форм активності — все це свідчить про життєздатність філії та енергію її провідників в Міннесоті.

Ще минулого року було створено дружину копаного м'яча, яка відразу почала підготувати себе до зустрічей з іншими дружинами. В цьому році, дякуючи спонсорам філії Товариства ОДУМівських Приятелів (ТОП) дружина здобула уніформу та весь додатковий споряд, вибрала собі назву „Динамо“ і стала членом Міннесотської Джуніор Софкер Ліги. На цей час в дружині вже було 24 членів. На тренера запрошено Святослава Мірзу, який має відповідну професійну освіту та кваліфікацію вчителя спорту. Асистентами п. Мірзи стали Леонід Рябонік і Анастасій Лютаревич.

Завдяки наполегливій праці п. Мірзи дружина скоро вже була готова до змагань в рамках Джуніор Ліги. Під час дуже гарячого сезону „Динамо“ досягла багатьох успіхів і наразі здобула собі право на фінальні змагання за чемпіонат в 3-й дивізії Міннесотської Ліги копаного м'яча.

До змагань за чемпіонат стали всім дружини. У той час найбільш гравців „Динамо“ перебували на таборі ОДУМУ і їх відлучено з табору, що вони взяли участь у фінальних змаганнях. Перша гра з американською дружиною відбулася у суботу, 5-го серпня і закінчилася перемогою „Динамо“ з рахунком 3:0. Це дало можливість одумівській дружині вийти на наступний шабелі фінальних змагань. Наступна гра відбулася у неділю, 6-го серпня. Ця гра була дуже важкою, противник був сильний. В останню хвилину гри динамівці забивали переможного гола і закінчили з рахунком 3:2. Нарешті остання гра за чемпіонат була великою демонстрацією фізичної сили та уміння динамівців до невдачного тиску, доброї координації та прагнення до перемоги нашої дружини. Було мило дивитися, як за порівняно короткий час під добрим керівництвом своїх тренерів члени команди досягли таких гарних результатів. Чемпіонат здобуто з рахунком 7:0. Змаганнями за перше місце керував Леонід Рябонік, асистент головного тренера.

Дружина грала в складі: Богдан Лисий — капітан, Мик. Лютаревич і Павло Гайовий — заступники капітана, Виктор Гудя, Михайло Болдунчук, Джон Гав, Марко Сидоренко, Тарас Коновал, Андрій Пушляк, Андрій Рябонік, Петро Глоба, Данило Молоцький, Джон Седлак, Давид Лавсон, Дімі Гальстром — воротар.

Після перемоги, одумівці-динамівці цілою дружиною повернулися назад до табору, де їхні друзі — все населення табору в цілому понад 100, що через телекомунікацію переживали з ними радісні хвилини перемоги — алаштували їм щире товаришеске зустріч та святкування перемоги.

Дружина грала в складі: Богдан Лисий — капітан, Мик. Лютаревич і Павло Гайовий — заступники капітана, Виктор Гудя, Михайло Болдунчук, Джон Гав, Марко Сидоренко, Тарас Коновал, Андрій Пушляк, Андрій Рябонік, Петро Глоба, Данило Молоцький, Джон Седлак, Давид Лавсон, Дімі Гальстром — воротар.

Після перемоги, одумівці-динамівці цілою дружиною повернулися назад до табору, де їхні друзі — все населення табору в цілому понад 100, що через телекомунікацію переживали з ними радісні хвилини перемоги — алаштували їм щире товаришеске зустріч та святкування перемоги.

III фестиваль української молоді на Верховині, в Глен Спей

Глен Спей, Н. Й. (П. Д.) — Від 28-30 липня відбувався на Верховині III-й фестиваль української молоді, що зібрав тисячі глядачів. Були гості з багатьох країн Америки, провінцій Канади, були з України, Австралії й Бразилії. Фестиваль відкрив патрістичною промовою президент Українського Братського Союзу І. Олексин, заповідачем був Богдан Зайців з Вінніпегу. Виступали танцювальні групи: „Волоски“ під проводом п. Зої Граур-Корсун, ансамбль п. Мілі Осені чок з Темпесту, Н. Й., „Янкія“, група ОДУМ Торонто під проводом М. Балдицького „Русалка“ з Бурлінгтона, Онт., Канада під проводом Н. Стецькович-Небесної, оркестри: „Соняшник“ з Нью Джерсі, „Черешню“ з Монреалю, „Ізмаїрад“, „Нічні Мелодії“, солістки сестри Діана й Галина Ваверчак з Монреалю. Були чотири концерти під відкритим небом на великій сцені. В'їзномістю й суботу були забави. На площі біля пам'ятника І. Франка були шатра, де наші мистці й фірми виставили свої речі: картини, різьби, кераміку, вишивані сорочки, писанки, сувеніри, відзнаки, коралі, ювелірські вироби, платівки тощо.

В суботу, 29-го липня наш „балоніст“ Р. Валігунда піднявся і літав над площею у великому синьо-жовтому балоні. Були кіоски видавництва „Форум“, ТУСМ, Комітету оборони соювських політ'язнів і „Катаракт“ з Торонто.

На фестивалі прибули визначні гості, як головний передсідник УНС, д-р І. Фліс, заступники його: пані Марія Душник і д-р М. Куропас, були також представники української й американської преси. Редактор Джері Пронько перевів пресову конференцію. Між публікою було багато американців.

Місцеві американська преса присвятила багато місця фестивалеві. Українські фестивалі молоді, що почалися на Верховині в 1976 р., здобули собі добру славу серед українського й американського громадянства. Вони підтримують українську традицію, культуру, мистецтво, скріплюють українську національну ідентичність, дають наші молоді добру нагоду пізнати, зблизитися, подружитися та закладати родини.

Такі фестивалі повинні відбуватися у всіх більших осередках нашого поселення в Америці й Канаді.

UKRAINIANS IN PENNSYLVANIA
A CONTRIBUTION TO THE GROWTH OF THE COMMONWEALTH
Price: \$6.00 (hardbound), \$4.00 (softbound)
Postage and handling \$0.75
New Jersey residents add 5% tax.
SVOBODA BOOKSTORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303

ВИКОРИСТАЙТЕ НАГОДУ; РІДКИСНІ ВИДАННЯ!
Андрій Яковлів: „ДОГОВІР ВОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО З МОСКВОЮ 1664 р.“ \$2.00
Микола Ковалевський: „ПРИ ДЖЕРЕЛАХ ВОРОТІВ“ — мемуари 3.50
Авраам Шпир: „У СОВЕТСЬКИХ КАТІВНИ“ Із свідчень політ'язнів 1.50
Закордонні книжки в книгарському відділі при „Свободі“, пересилаючи чек або поштовою переказ:
„SVOBODA“ BOOKSTORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303

ДОРОГОВКАЗ

(Продовження зі стор. 2-ої)

трагедії під терором ворожих окупацій дозволили письменникові змалювати картину запеклого змагання України сил, за панування над українською землею, і в тому змаганні по обидвох ворожих сторонах побачити усталених проти себе рідних братів, одягнених ворогом у їхні, ворожі українській правді, ворожі односторонній Іван Багрянний, як ніхто з наших письменників зрозумів і відчув глибини української трагедії і зміг передати її мистецьким словом, трагедію, що переслідує нашу історію від століть.

І тут щойно з'являється жаль — ширший жаль, що немає Івана Павловича між нами, саме тепер, коли чуємо такі сильні голоси діячів українського літературного процесу в Україні, голоси, що збігаються в унісон з голосом Івана Павловича Багрянного. Коли Іван Павлович говорив, що українське вічне слово пролунає ще з уст українських комсомольців, то мало хто у той час хотів вірити у це. Яка радість сяєла б на обличчя Івана Павловича, коли б він мав нагоду взяти у руки книгу патрістичних поезій про право України розмовляти вільно із своїм сном-поетом комсомольця Василя Симоненка, чи співчувати із членом комуністичної партії і бійцем у цій, не-своєї рідній, військовій формі під час останньої війни письменником Миколою Руденком, що взяв на себе хрест, щоб його донести до завершеного воскресіння, та й усіх тих сильних духом України поетів-борців, що в обставинах терору і партійної індоктринації віднайшли свій власний рідний голос і понесли його в народ, разом із голосом Івана Багрянного, як вияв отого одного і єдиного українського літературного і національного процесу, що його визначив на з'їзді українських письменників в Нью Йорку Іван Багрянний перед двадцятьма роками.

Дія нас — письменників в еміграції — Іван Павлович Багрянний жив, живе не тільки у своїх творах, але і в тих думках, що є нам дороговказом і стали нашими.

Дія нас — письменників в еміграції — Іван Павлович Багрянний жив, живе не тільки у своїх творах, але і в тих думках, що є нам дороговказом і стали нашими.

Дія нас — письменників в еміграції — Іван Павлович Багрянний жив, живе не тільки у своїх творах, але і в тих думках, що є нам дороговказом і стали нашими.

Дія нас — письменників в еміграції — Іван Павлович Багрянний жив, живе не тільки у своїх творах, але і в тих думках, що є нам дороговказом і стали нашими.

ЗНАЙДЕНО ОСТАНКИ МАМУТА 3-ПЕРЕД 40 ТИСЯЧ РОКІВ

Київська „Молодь України“ інформувала, що в „Таймирській тундрі“ на північ від Хананги, на березі річки Велика Лісова Розсоха, знайдено останки мамонта-гіганта, який жив 40 тисяч років тому. Советські вчені обраховують, що коли він згинув, йому могло бути близько 50 років. Сама вага голови без бивнів досягає 300 кілограмів. Незвичайно могутні бивні мають 20 сантиметрів у попереку біля основи. Діаметр стовпи є майже півметра.

Микола Понеділок
Рятуйте мою душу
ПОВІСТЬ
Обкладинка та літографія ЕДВАРДА КОЗАКА-ЕКО
Сторінок 503
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303

Бучач і Бучаччина

Історично-мемуарний збірник. Книжка у твердій корівній обгорці із золотими буквами роботи мистця ЯКОВА ГНІЗДОВСЬКОГО... 943 сторінок з мапою.
Ціна \$25.00 + \$1.00 пересилка
SVOBODA
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303

Д-р МІХАЙЛО ДАНИЛОК
На медичні Темі
Лікарський довідник.
Книжка у твердій темно-зеленій обгорці із золотими буквами роботи мистця МІХА. ХАЛЕБИЧА. 336 сторінок.
Ціна 7.00 дол.
SVOBODA
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303

DELTO EUROPA CORP.
(Roman Iwanuckiy)
146 First Ave. (Bet. 8th & 9th Sts.)
New York, N.Y. 10005. Tel. 228-2266

ПОДАРКИ на Україну і на різні нагоди. З українським зором свічки, склянки і вогнетриві ринки з накривками (casserol-ovenproof).

Найкраще місце на прийняття бенкетів, ім'янин, хрестин, товаришеских зустрічей, поминальних і на всі нагоди —
HOLIDAY INN of Somerville
US Route 22 (E. Bound)
BRIDGEWATER, N.J. 08807
• Тел. (201) 526-9500, в ук-раїнській мові 201-526-1888
• Власник українськ. та під українським зарядом.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ
НЕДІЛЯ, 10-го ВЕРЕСНЯ 1978 р.
РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори С-ва Пресв. Богородиці 36-й Відділ, о год. 1:30 по пол. в кафеєрії школи св. Йосафата при 940 Рідж Роуд Іст. Проситися всіх чл. прийти та вірніти вкладки. — Стелла Говшовська, Марія Ковальчук, Параска Демянів.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІ УНСОЮЗУ!

ПАМ'ЯТНИКИ
з різних гранітів, станично на цвинтарях св. Андрія в Бронкс Брукліна і св. Духа — відома со-лідна фірма
К. М. КАРДОВИЧ
CONSTANTINE M. KARDOVICH
CYPRESS
HILLS MONUMENTS
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel. (212) AP 7-2332

FARMS & CO. HOMES
ФАРМА-ЧОРНОЗЕМ
Близ. Florida, N.Y. 16 акр., стайня, ріка для зрошення. Цибуля, салат і т. п. \$22,000. Call Nathan Werner, Broker, (914) 651-7892

FUNERAL DIRECTORS
SINKOWSKY
FUNERAL SERVICE
5535 East Tremont Avenue
BRONX, N.Y. 10465
Tel.: 863-2475
191 Avenue "A"
NEW YORK, N.Y. 10009
Tel.: 674-3630
Директор ІОСИФ СЕНКОВСЬКИЙ
Замісць вступальним похороном в каліфорні, похоронів в каліфорні, похоронів в каліфорні, похоронів в каліфорні.

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЦІЛА І ЧЕСНА. Our Services Are Available Anywhere in New Jersey. Також займаємося похороном на цвинтарі в Вавид Брукліна і перенесенням тіл-них Останків з різних країн світу.
801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похороном в БРОНКС, БРОКЛІН, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

Нововідкритий Український Мотель в Кергонксі, Н. Й.

STAR LITE MOTEL
Rt. 209, RR. #2, Box 64, Kerhonkson, N.Y. 12446
Добре уряджені кімнати, с телевізори, холодильники і ба-сейн. Обслуга чесна, шин доступні. Від Союзів 5 хви-лин їзди, від СУМА 15 хвилин і від ОДУМ 10 хвилин. Кімнати можна замовляти на ніч по адресу:
MICHAEL KURRYLAK
Star Lite Motel, Kerhonkson, N.Y. Tel. (914) 626-7350

MALE & FEMALE

PRODUCTION HELPERS (300)

ДОСВІДЧЕНІ АБО НАВЧИМО. ПОВНИЙ ЧАС АБО НА КІЛЬКА ГОДИН.
Вже відкриті місця для:

■ **LOADING** ■ **RECEIVING**
■ **WAREHOUSING**
— also —
■ **GARMENT CHECKERS & MARKERS**
EXPERIENCED OR WILL TRAIN

Читати і писати по-англійськи.
• ВИСОКА ПЛАТНЯ
• МОЖЛИВІСТЬ „ОВЕРТАЙМУ“
• ВИБІР ГОДИН ПРАЦІ (ПОВНИЙ ЧАС АБО НА КІЛЬКА ГОДИН)
• ПРОСТОРО ДЛЯ ПАРКУВАННЯ
За доглядним домовленням, телефонувати:
(201) 863-4460
OR APPLY TO EMPLOYMENT OFFICE 8 A.M. - 4:30 P.M.
SPREADMARK INC.
550 MEADOWLANDS PARKWAY, SECAUCUS, N.J.
(Route 3 to Meadowland Parkway Exit)
An Equal Opportunity Employer, M/F